

ЛЕКЦІЯ 1_ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

План

- 1 Економічна сутність доходу підприємства.
- 2 Сутність прибутку підприємства, його види.
- 3 Рентабельність підприємства.

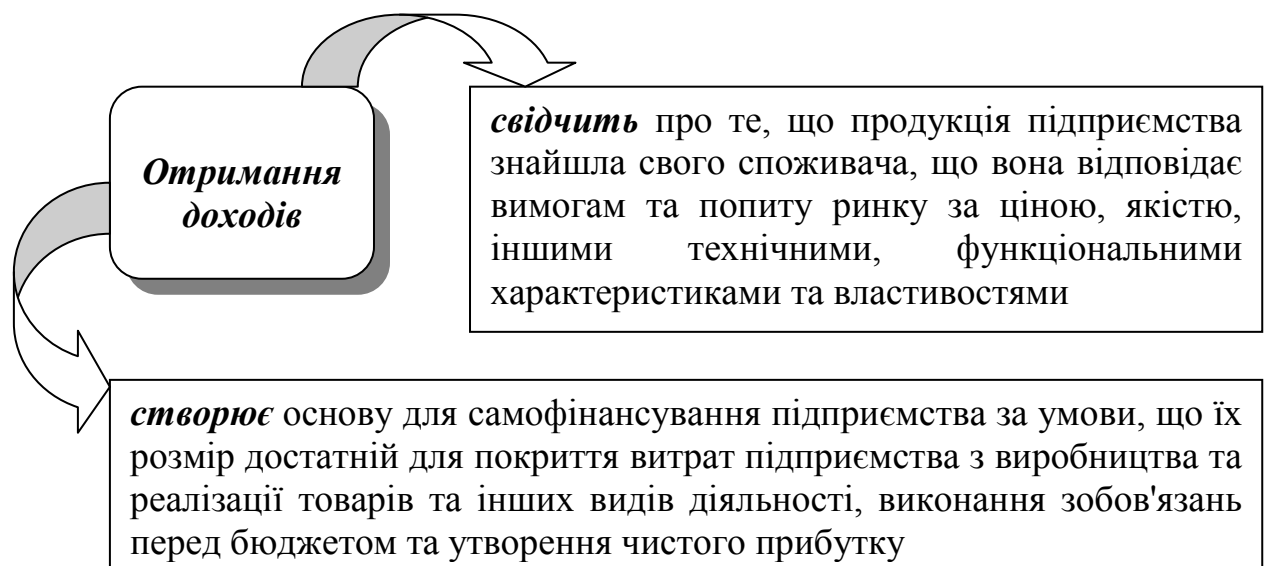

Рекомендована література для вивчення теми: [8], [11, с.433-439], [13, с.117-146], [14, с.568-584], [16, с.254-275], [18, с.467-484], [22, с.633-654], [26, с.182-191].

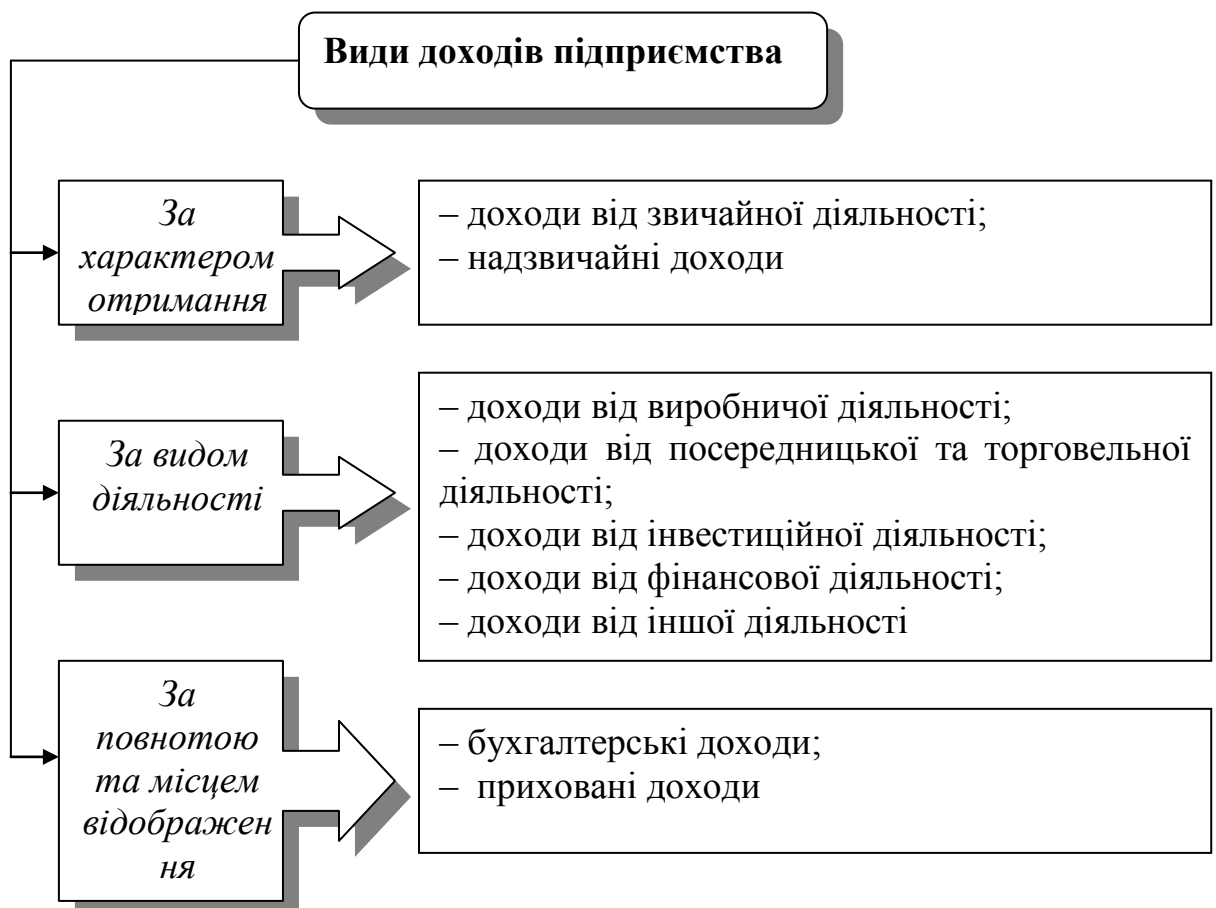
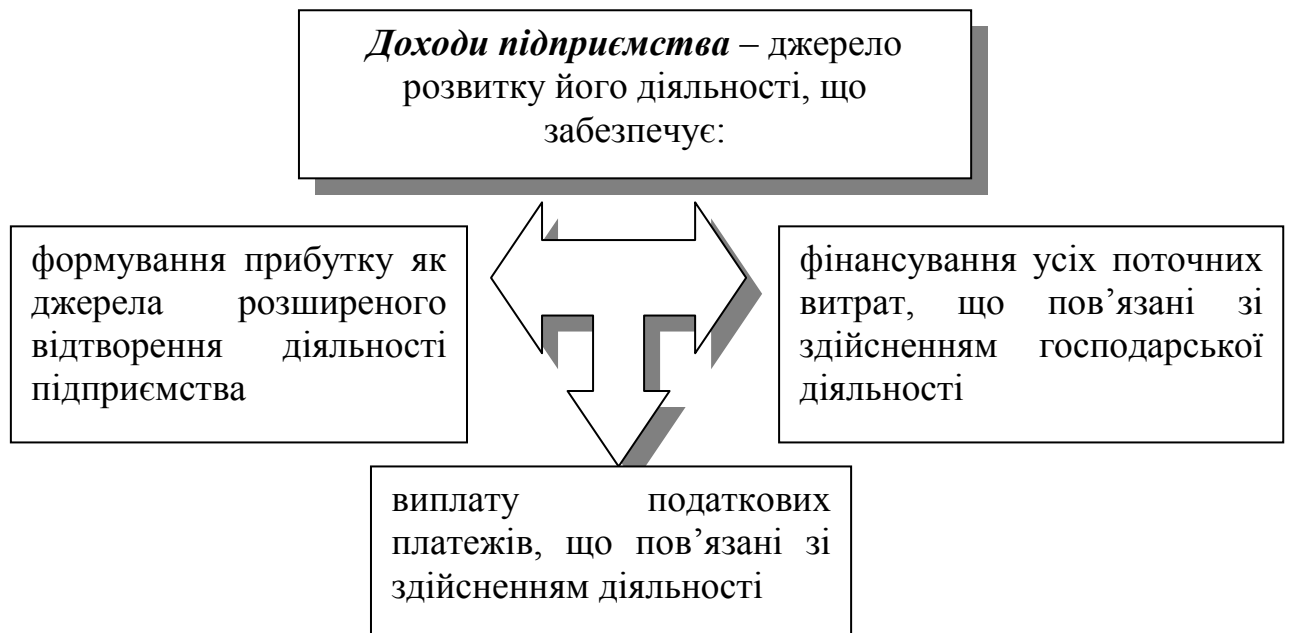
Мінілексікон: дохід, види доходів підприємства, прибуток. Види прибутку, рентабельність діяльності.

12.1 Економічна сутність доходу підприємства

Дохід є виручкою підприємства від реалізації продукції, послуг та виконання робіт без урахування податку на додану вартість та акцизного збору.

Доходність підприємства є одним із найголовніших показників, які відображають його фінансовий стан. Такий показник відображує мету підприємницької діяльності.

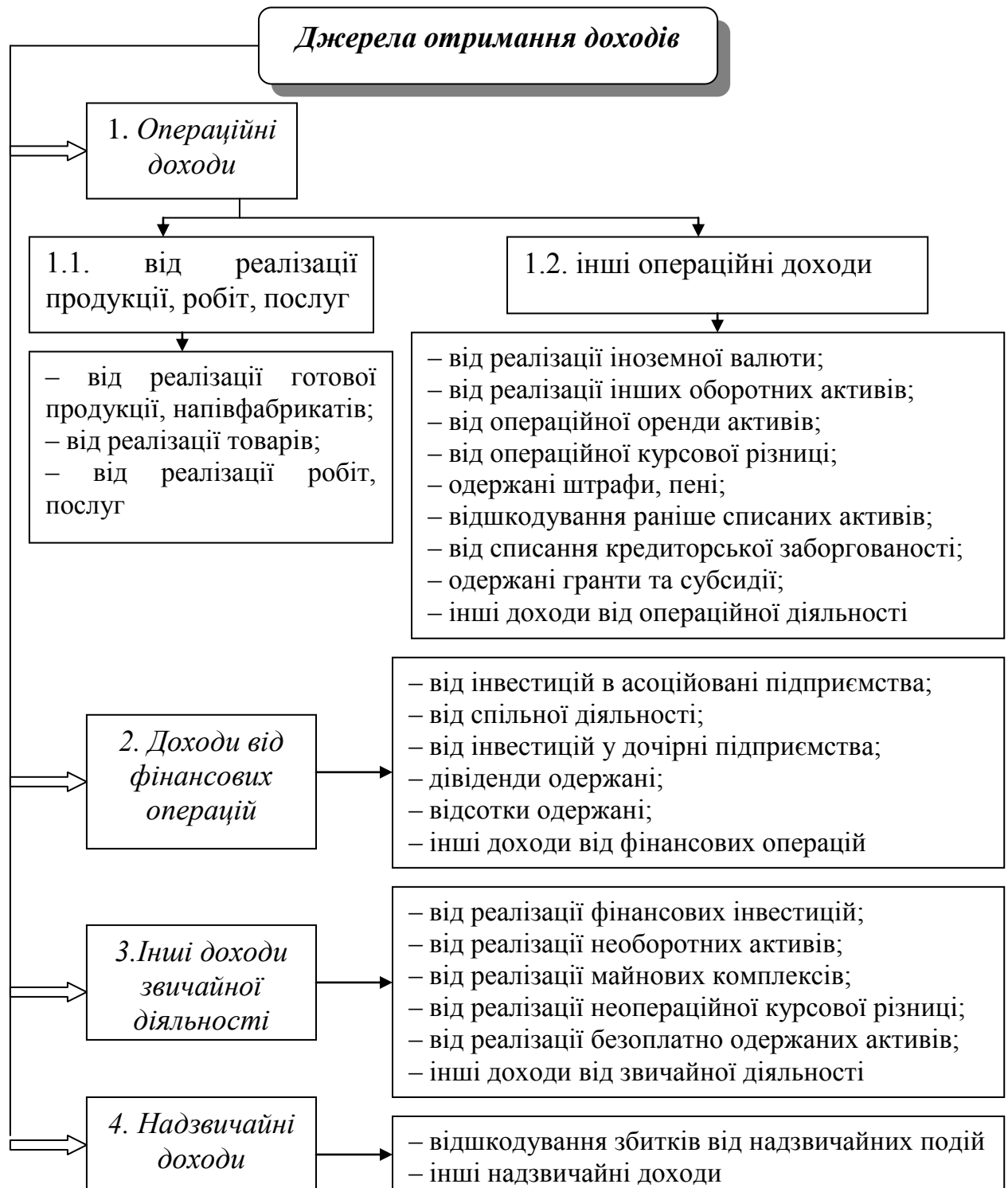

Валовий дохід \Rightarrow це загальна сума доходу, що отримує підприємство від всіх видів діяльності у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах як на території України, так і за її межами, за певний проміжок часу.

Чистий дохід \implies є різницею між доходами від реалізації продукції та обов'язковими платежами, що входять до ціни товару.

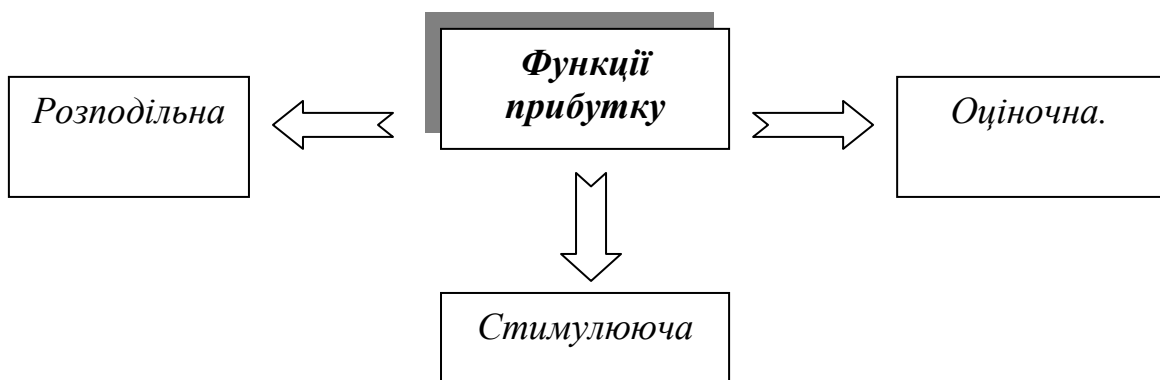
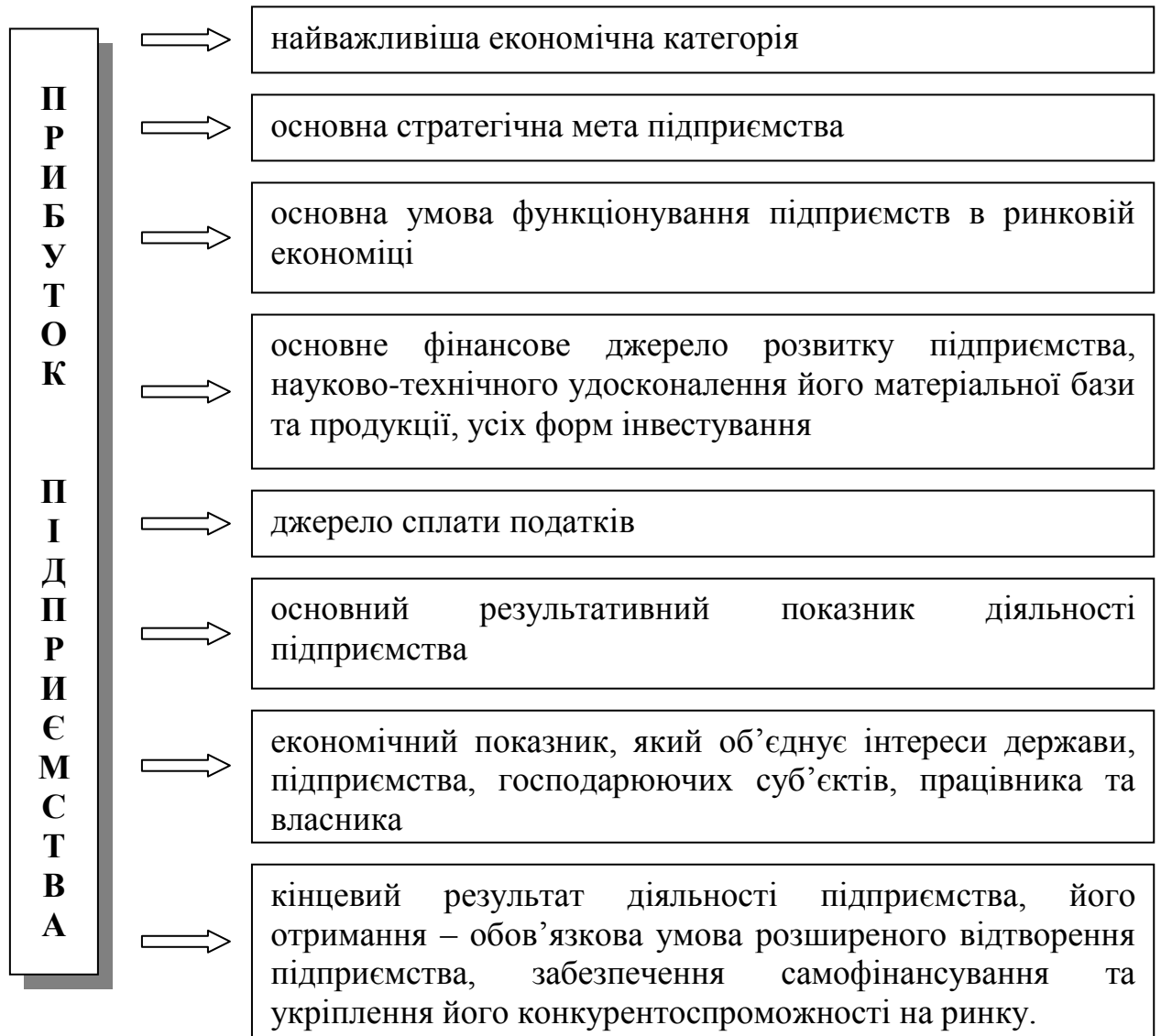
Необхідний дохід \implies дохід, який дозволяє підприємству фінансувати всі заплановані поточні витрати, обов'язкові платежі та отримати цільовий прибуток.

Можливий дохід \implies це дохід, який може отримати підприємство при наявних виробничих потужностях, можливого обсязі реалізації продукції при наявній кон'юктурі ринку.

2 Сутність прибутку підприємства, його види

Прибуток – це частина виручки, що залишається після відшкодування всіх витрат на виробничу та комерційну діяльність підприємства.

Класифікація прибутку підприємства

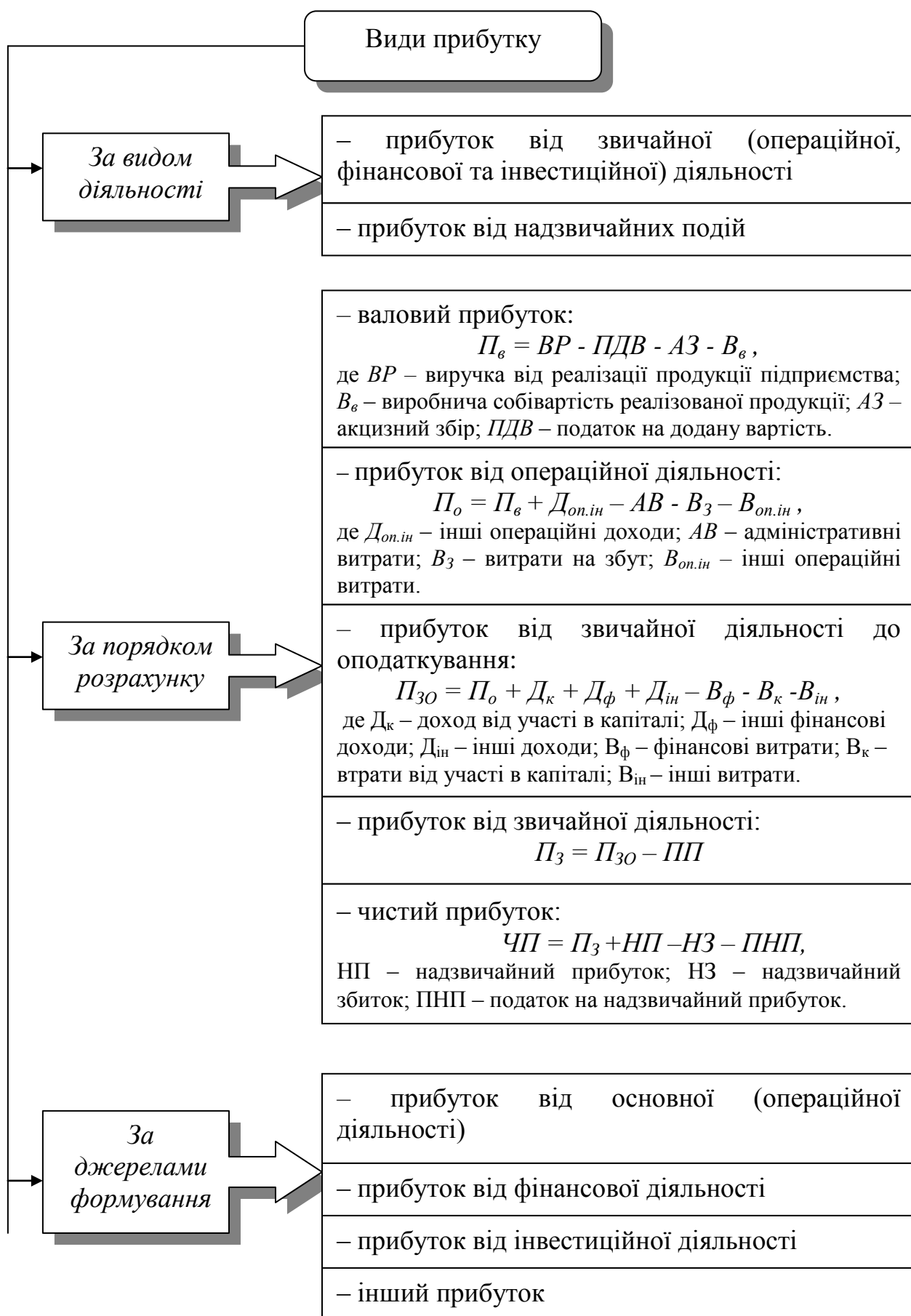
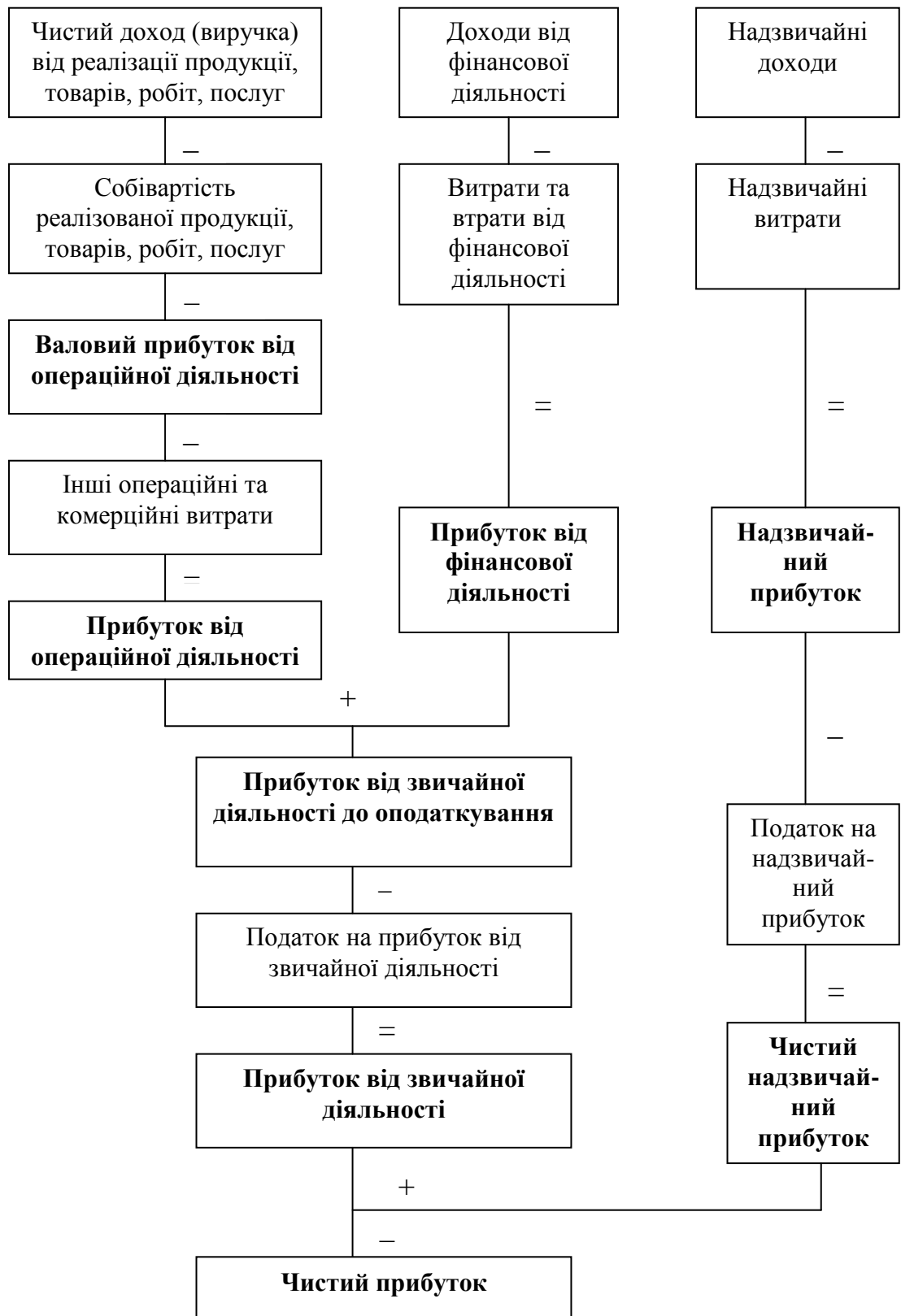
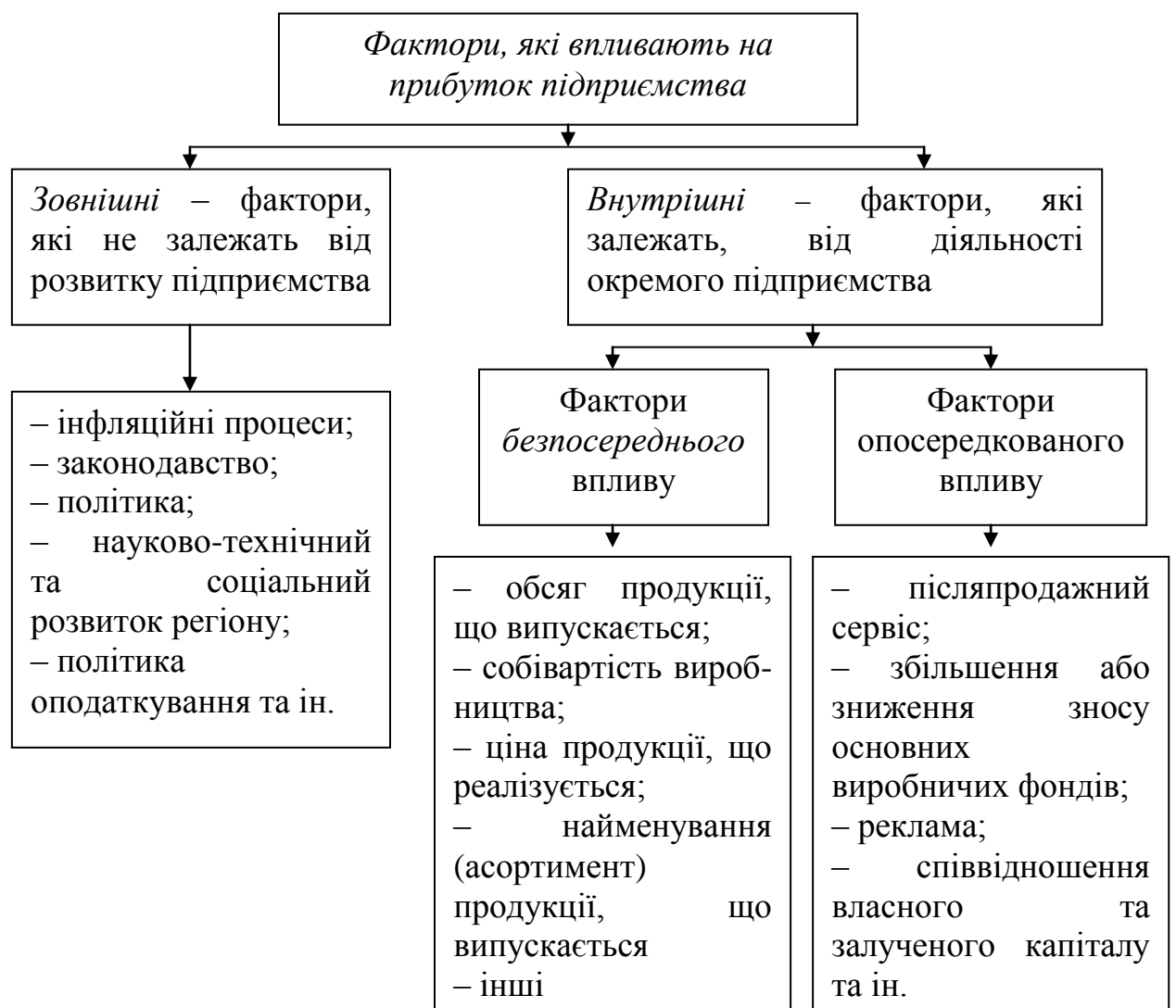
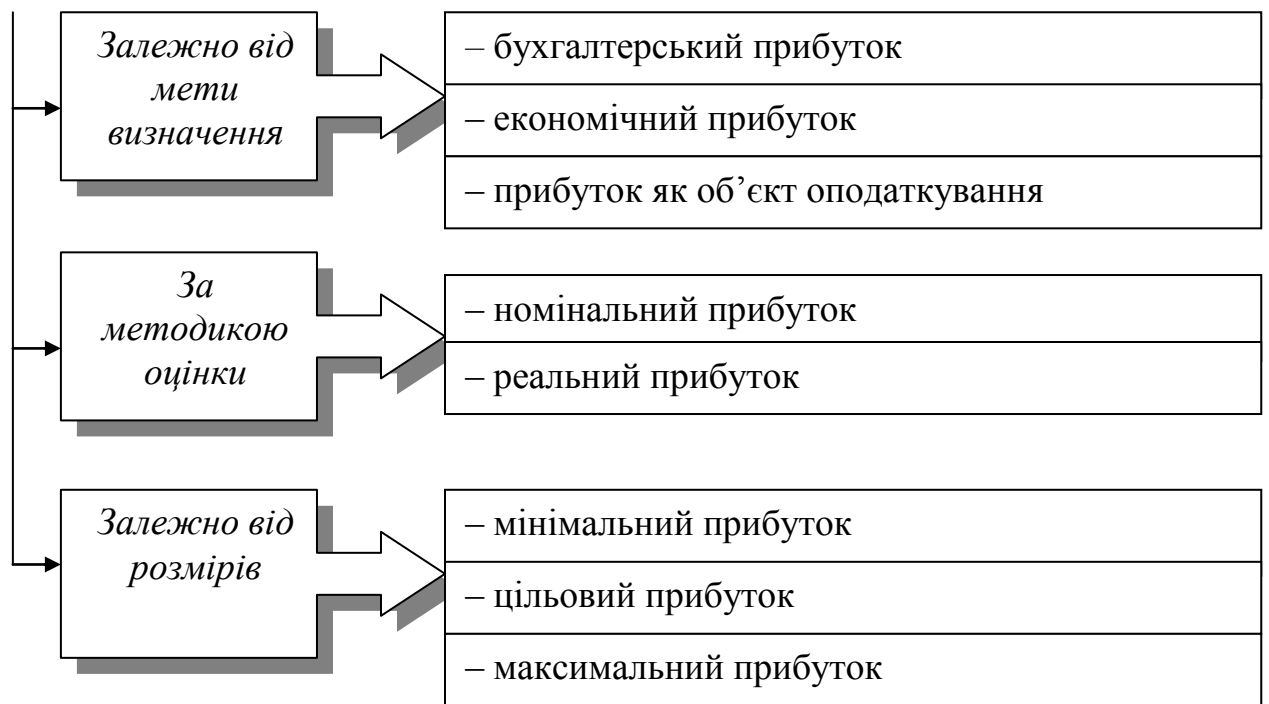

Схема формування показників прибутку за даними фінансової звітності

3 Рентабельність підприємства

Рентабельність – це відносний показник прибутковості, що характеризує ефективність господарської та фінансової діяльності підприємства

Показники рентабельності – розраховуються як відношення різноманітних показників прибутку і вкладеного капіталу, обсягу продажу, використаних ресурсів, здійснених витрат та ін.

Система показників рентабельності

Назва показника	Алгоритм розрахунку	Умовні позначення
<i>Рентабельність інвестованих ресурсів</i>		
1. Загальний рівень рентабельності підприємства	$P = \frac{\Pi_3}{C} \times 100\% ,$ $P = \frac{\Pi_3}{ОФ + ОЗ} \times 100\%$	Π_3 – прибуток; C – загальна виробнича собівартість; $ОФ$ – середня величина основних засобів за рік; $ОЗ$ – середня величина оборотних коштів
2. Рентабельність виробничих засобів	$P = \frac{\Pi_3}{ОФ} \times 100\%$	
3. Рентабельність сукупних активів	$P = \frac{\Pi_3}{A} \times 100\%$	A – середня сума активів балансу підприємства
4. Рентабельність власного (акціонерного) капіталу	$P = \frac{\Pi_ч}{ВК} \times 100\%$	$\Pi_ч$ – чистий прибуток підприємства; $ВК$ – сума власного капіталу
<i>Рентабельність продукції</i>		
5. Рентабельність продукції	$P = \frac{\Pi_3}{C_T} \times 100\% ,$ $P = \frac{\Pi_3}{Q} \times 100\%$	C_T – повна собівартість товарної реалізованої продукції; Q – обсяг реалізованої продукції
6. Рентабельність певного виробу	$P = \frac{Ц_i - C_i}{C_i} \times 100\%$	$Ц_i, C_i$ – відповідно ціна і собівартість і-го виробу

Запитання для самоконтролю

1. Розкрийте економічну сутність доходу підприємства. Наведіть два трактування його змісту.
2. Охарактеризуйте джерела утворення доходу підприємства.
3. Визначте сутність прибутку підприємства та його види.
4. Наведіть загальноприйнятую практику використання прибутку підприємства.
5. Чи аналогічні поняття “ефективність”, “прибутковість”, “доходність”?
6. Охарактеризуйте фактори, які впливають на формування величини прибутку підприємства.
7. Визначте основні шляхи підвищення прибутковості підприємства.
8. Розкрийте економічний зміст рентабельності підприємства.
9. Наведіть види рентабельності підприємства та розкрийте їх економічний зміст.
10. Чи можна за єдиним критерієм оцінити результативність діяльності підприємства?